

مهر توقیف بر زندگی پرماجرا قاتل زنجیره‌ای؟!

چرا فیلم «عنکبوت» به رغم داشتن پروانه نمایش باز هم اصلاحیه خورد؟

کامران شیردل از زاویه‌ای دیگر!

از کتاب «کامران شیردل؛ تنها در قاب» نوشته علیرضا ارواحی درباره زندگی و آثار کامران شیردل، عکاس و فیلمساز در خانه هنرمندان ایران رونمایی شد. در این مراسم که با حضور جمعی از منتقدان و هنرمندان برگزار شد؛ هنرمندانی چون یورویک کریم‌مسیحی، بابک کریمی، امیر نادری و ژان میشل فرودون، سردبیر سابق «کایه دو سینما» به طور حضوری یا با ارسال پیام‌هایی درباره کامران شیردل صحبت کردند.

خدا حافظی محمود رضوی از سینما

محمود رضوی، تهیه‌کننده فیلم‌هایی مانند «ماجرای نیمروز»، «لاتاری» و «درباره‌الی» گفت که به دلیل دخالت برخی نهادها در جریان تولید از سینما خدا حافظی کرده است.

روابط عمومی جشنواره فیلم «عمار» در این زمینه گزارش داده که سید محمود رضوی با ذکر اینکه «تهیه‌کنندگی فقط آوردن پول نیست و قبل از پول، ایده و مولف بودن مهم است»، با اشاره به نهادهایی که به تهیه‌کننده مراجعه‌ها او درخواست مدیریت یک پروژه را می‌کنند گفته: «دخالت نهادها در تولید، مهم‌ترین مسئله سینماست. مهم‌ترین مشکل شخص من در تهیه‌کنندگی، دخالت نهادهای حاکمیتی در جریان تولید است که بابتش هم از سینما خدا حافظی کردم.»

رمان نویسنده ایرانی در هالیوود

رمان «آیلین» نوشته آنوسا مشفق با بازی یکی از بازیگران مشهور هالیوودی جلوی دوربین می‌رود. ایرنا در این زمینه به نقل از سینماکسپرس نوشته: آن هاتاوی و توماسین مک‌کنزی در اقتباس سینمایی رمان آیلین از آنوسا مشفق، نویسنده ایرانی-اوکراینی، با هم همکاری کرده‌اند که در حال حاضر در نیوجرسی آمریکا در حال تولید است.

«آیلین» که رمان اول مشفق است که در سال ۲۰۱۵ توسط انتشارات پنگوئن منتشر و به فهرست ۶ نامزد نهایی جایزه ادبی بوکر راه یافت، داستان دختری ۲۴ ساله و غمگین است که در زندان کار می‌کند و روایتگر اتفاقی که در زمستان سرد سال ۱۹۶۳ در ماساچوست برای این دختر می‌افتد. این رمان به همت مهدی موسوی، کاوان بشیری و گلاره جمشیدی به فارسی ترجمه شده است. آنوسا مشفق که در سال ۲۰۱۶ و برای کتاب آیلین موفق به دریافت جایزه بنیاد همینگوی شد، از پدری ایرانی و مادری کروات به دنیا آمده و از سال ۲۰۱۲ در مجله پاریس ریویو در زمینه انتشار بسیاری از داستان‌های کوتاه همکاری می‌کند. از مشفق که در سال ۲۰۱۴ برای کتاب مک‌گلو در فهرست نهایی جایزه بوکر قرار گرفت؛ چندین مقاله نیز در مجله نیویورکر منتشر شده است.

نگفتین در حالیکه قرار بود خبر بدین) امروز قرار داشتین با دوستانی که نمیکم از کجا فیلمو ببینین. خواهش کردم، گفتم لطفا من هم باشم، به عنوان سازنده اثر که اگه جایی دوباره سوء تعبیر شد، جواب بدم، گفتین بهت خبر میدیم. خبر ندادین. چند ساعت گذشت و بعد پیام میفرستین که باید سه مورد اضافه بر مواردی که قبلا شورای پروانه نمایش اعلام کرده بود اصلاحیه انجام بدی؟؟؟؟»

ابراهیم ایرج‌زاد در ادامه در صفحه مجازی خود پرسیده: «بابا چرا همیشه باید جور حفظ صندلی شمارو فیلمساز بکشه؟!»

گفتنی است دور جدید اصلاحیه‌ها و بازبینی‌ها زمانی آغاز شد که یکی از نمایندگان مجلس از احضار وزیر ارشاد در صورت اکران ۳۰ فیلم مسأله‌دار خبر داد. صحبتی که باعث شد سازمان سینمایی با تشکیل کمیته بازبینی خواهان انجام یک سری اصلاحات جدید در برخی از فیلم‌های دارای پروانه نمایش شود.

آرشیو شد.» اخیرا البته با مستنداتی که به گفته تهیه‌کننده ارایه شده بود، به نظر می‌رسید که «عنکبوت» از محاق درآمده و این فیلم فرصت نمایش عمومی را به دست خواهد آورد. به خصوص بعد از اینکه تاریخ اکران این فیلم هم مشخص شد که به معنای حل مشکلات این فیلم می‌توانست باشد. حالا ولی کارگردان فیلم «عنکبوت» می‌گوید که این فیلم به رغم داشتن پروانه نمایش و حتی تعیین زمان اکران، در روزهای اخیر با یک سری اصلاحیه‌های جدید مواجه شده است.

ابراهیم ایرج‌زاد در این زمینه با انتشار پروانه نمایش «عنکبوت» در متن اعتراضی‌اش نوشت: «بعد از دو سال صبر اومدیم برای اکران، گفتین فیلمو قبل جشنواره فجر اکران نکن، فضا ملتهب میشه، گفتم چرا؟ چیزی در جواب نشنیدم، ولی گفتم چشم. گفتین فیلمو بیار ارشاد یه بار دیگه ببینیم، گفتم چشم. فیلمو دیدین، حرف زدیم و قرار شد همین نسخه اکران بشه، گفتین اکران رو میذاریم برای هفته آخر بهمن، گفتم چشم. اتفاقی شنیدم (شما

شهروند به گفته کارگردان فیلم «عنکبوت» این فیلم به رغم داشتن پروانه نمایش و حتی تعیین زمان اکران، در روزهای اخیر با یک سری اصلاحیه‌های جدید مواجه شده است. این یعنی «عنکبوت» ابراهیم ایرج‌زاد بعد از فیلم «چپ راست» دومین فیلم در یکی دو هفته اخیر است که با یک سری اصلاحیه‌های جدید از سوی وزارت ارشاد روبه‌رو شده است.

«عنکبوت» ابراهیم ایرج‌زاد، نویسنده اکتای برهانی و تهیه‌کنندگی جواد نوروزیگی داستان یک قاتل سریالی معروف ایرانی به نام سعید حنایی را روایت می‌کند که ملقب به قاتل عنکبوتی بود. این فیلم که به عنوان محصول سال ۱۳۹۸ پروانه گرفته؛ پیش‌تر در محدود حضورهای فستیوالی‌اش مثلا در جشنواره بوسان با موفقیت‌های قابل‌ذکری مواجه شده بود، اما بعد از اینکه از سوی هیأت انتخاب آثار جشنواره فجر از ورود به بخش مسابقه باز ماند، به گفته جواد نوروزیگی «با مشکلات بیشتری مواجه شد و حتی می‌توان گفت که عملا

«گرچه سیاه» نفروخت چون مردم کم‌دی دوست دارند!

اوج و فرودهای فیلم «گرچه سیاه» در گفت و گوی «شهروند» با کارگردان این فیلم

مجازی جولان می‌دهد و فالوور جمع می‌کند و در این راه ابایی از هیچ کاری ندارد و تنها و تنها می‌خواهد که رویاهایش هر چه زودتر به واقعیت بدل شوند.»

وجه اجتماعی «گرچه سیاه» البته تنها معطوف به این وجه از داستان این فیلم نمی‌شود. کریم امینی می‌گوید که «بزرگ‌ترین وجه اجتماعی این فیلم این است که جامعه‌ای را به نمایش می‌گذارد که رشد انسان در آن تصادفی است! جامعه‌ای که در آن از طریق حرکت در یک مسیر مشخص و درست به موفقیت نمی‌رسد!»

جنتلمن

اما حضور بهرام رادان در مقام تهیه‌کنندگی یکی از مهم‌ترین عوامل و دلایل افتادن نام این فیلم بر سر زبان‌ها بوده است. اتفاقی که به گفته کریم امینی حاصل یک روند معمولی بوده: «بعد از آماده شدن سیناپس با چند تهیه‌کننده صحبت کردم که بهرام رادان نیز از جمله این تهیه‌کنندگان بودند و در نهایت هم بعد از مذاکره گفتند که سیناپس را پسندیده‌اند و تهیه فیلم را پذیرفتند.»

کارگردان «گرچه سیاه» البته بلافاصله می‌گوید که رادان ظاهرا قصد ایفای نقش در فیلم خودش را نداشته: «آقای بهرام رادان همان ابتدا به شرط بازی نکردن تهیه فیلم را قبول کرد. به همین دلیل هم رفته‌رفته سراغ چهره‌های دیگر برای بازی در این نقش. اما دوستان امکان حضور در این فیلم را پیدا نکردند و بنابراین به خاطر بن بست زمانی خود آقای رادان مجبور شدند بازی کنند.»

کریم امینی حتی می‌گوید که چون رادان دوست نداشت فیلمی را که هم بازی و هم تهیه‌کنندگی کرده بود به جشنواره بفرستد، «گرچه سیاه» به جشنواره سی و نهم فجر ارسال نشد که این اتفاق آسیب شدیدی به فیلم زد و باعث شد زحمات عوامل فیلم دیده نشود!

در نقد فضای مجازی

نگاه انتقادی «گرچه سیاه» به فضای مجازی - حداقل در سینمای ایران - تازه است. نگاهی آسیب‌شناسانه و دغدغه‌مند به فضای مجازی که البته با توجه به فضایی که در ماه‌های اخیر پیرامون تصویب قوانین محدودکننده درباره این فضا گرفته شده، می‌تواند کارکرد دوگانه نیز داشته باشد (و حتی بسیاری بر این باورند که عدم استقبال مخاطبان بی‌ارتباط با این موضوع نباید باشد).

کارگردان «گرچه سیاه» اما می‌گوید که فیلم تنها ناظری بی‌طرف بر موضوعش بوده. او می‌گوید که راز جذابیت این فیلم پرداختن به تغییراتی است که با ظهور تکنولوژی و شکل‌گیری اپلیکیشن‌هایی مانند اینستاگرام ایجاد شده است. و البته پرداختن به دستاوردهایی که برخی از شاخ‌های مجازی در یک شب به دست می‌آورند و این در حالی است که بسیاری از هنرمندان با صرف وقت و انرژی به مراتب بیشتر در رسیدن به آن ناکام می‌مانند. او می‌گوید: «هدفم در این فیلم نشان دادن هم‌زمان نابودی یک کاراکتر عاشق موسیقی و موفقیت یک شاخ مجازی بود. کسی که بی‌هیچ دغدغه‌ای در فضای

نمی‌رود! این جور مسایل به شدت به «گرچه سیاه» آسیب زد. البته این آسیب فقط به فیلم ما وارد نیامد - و دیگر فیلم‌های اجتماعی حتی فیلم پرستاره‌ای مانند «بی‌همه چیز» محسن قرایی هم درگیر این معضل بودند.»

داستان شاخ‌های مجازی و هنرمندان ناکام

داستان «گرچه سیاه» درباره شاخ‌های مجازی است که برخی‌شان در یک شب ره صدساله را طی می‌کنند. یا همان طور که کارگردان فیلم می‌گوید «درباره سه جوان پر از آمال و آرزوهای گوناگون که آرزوهایشان را دنبال می‌کنند.»

کریم امینی در مورد روند شکل‌گیری فیلم «گرچه سیاه» می‌گوید: «علی‌اصغری فیلمنامه‌ای نوشته بود درباره روند تبدیل شدن یک فرد به یک شاخ مجازی که از طرح یک خطی آن خوشم آمد و بنابراین نشستیم با هم به بازبینی آن. در این روند اتفاقات دیگری نیز وارد کار شدند. مثل موسیقی زیرزمینی و به‌طور مشخص موسیقی رپ و البته مسایل دیگری که حاصل بسط و گسترش آن قصه یک خطی بودند.»

پولاد امین، شهروند «گرچه سیاه» به کارگردانی کریم امینی و تهیه‌کنندگی بهرام رادان در چند هفته اخیر یکی از فیلم‌های پرسرصدای سینمای ایران بوده است. یک فیلم اجتماعی با حضور بازیگرانی مانند ترلان پروانه، بهاره کیان‌افشار و خود بهرام رادان درباره صعود و سقوط شاخ‌های مجازی - که با این که در گیشه چندان موفق نبوده و بعد از سه هفته تنها در حدود یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان فروخته، اما این روزها با آغاز تور نمایش عمومی در شهرهای اروپایی یک کمپین تبلیغاتی بزرگ و شگفت‌انگیز را آغاز کرده و یک بار دیگر نامش را سر زبان‌ها انداخته است.

«گرچه سیاه»

کریم امینی کارگردان «گرچه سیاه» که به عنوان بازیگر و دستیار کارگردان نیز کارنامه پرویمانی دارد؛ در سطور بعدی درباره مسایل گوناگونی که در مورد دومین فیلم کارنامه‌اش در رسانه‌ها و فضای مجازی مطرح شده، پاسخ داده است. از فروش نه چندان قابل قبول فیلمش، تا داستان آن، نوع نگاهش به فضای مجازی و البته همکاری و اختلاف با بهرام رادان...

گیشه‌های سرد گرچه سیاه!

کارگردان فیلم «گرچه سیاه» فروش نه چندان بالای فیلمش را به دلیل گرایش مردم به فیلم‌های کم‌دی و عدم استقبال از فیلم‌های اجتماعی می‌داند. اتفاقی که باعث شده «سینماداران نیز از این وضعیت سوء استفاده کرده و سانس‌های مرده خود را به فیلم‌های اجتماعی اختصاص دهند.»

کریم امینی می‌گوید که این موضوع آسیب زیادی به فروش «گرچه سیاه» وارد آورده: «یکی از سینماها سانس ساعت ۱۱ صبح جمعه خود را داده به فیلم ما! خب مگر کسی در این موضوع شک دارد که کسی ساعت ۱۱ صبح جمعه سینما